

**FUNDACJA
AKADEMII ROLNICZEJ
w LUBLINIE
im. Wincentego Witosa**

**ul. Lubartowska 74 a, I piętro
tel. (081) 710 19 00
fax. (081) 710 19 01
e-mail: biuro@far.lublin.pl**

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
Gminy Parczew**

Wykonawcy:

Mgr Mariusz W. Sienkiewicz
Mgr Agnieszka Domańska

Lublin, maj 2004

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-EKONOMICZNEJ

1. INFORMACJA OGÓLNA

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNO – SPOŁECZNA

- 2.1. Demografia gminy Parczew
- 2.2. Rynek pracy
- 2.3. Sytuacja mieszkaniowa

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA

- 3.1. Administracja i oświata
- 3.2. Wartości historyczne i kulturowe
- 3.3. Działalność kulturalna
- 3.4. Opieka zdrowotna i społeczna
- 3.5. Komunikacja
- 3.6. Infrastruktura sanitarna

4. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- 4.1. Położenie geograficzne
- 4.2. Zasoby przyrodnicze
- 4.3. Krajobraz i walory środowiska przyrodniczego
- 4.4. Ocena stanu i identyfikacja zagrożeń środowiska

5. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

6. GOSPODARKA I ROLNICTWO

- 6.1. Przemysł, handel i usługi
- 6.2. Rolnictwo

7. ANALIZA BUDŻETU GMINY

8. WNIOSKI – REKOMENDACJE

III. PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

1. PARTNERSTWO I KONSULTACJE SPOŁECZNE

2. ANALIZA SWOT/OBSZARY PROBLEMOWE

3. CELE STRATEGICZNE

4. LISTA ZADAŃ/PROGRAMÓW NA LATA 2004-2013

5. HARMONOGRAM CZASOWY I FINANSOWY REALIZACJI ZADAŃ GMINY NA LATA 2004-2006

5.1. Szczegółowy opis zadań

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY

7. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I PUBLIC RELATION PLANU

I. WPROWADZENIE

„Plan Rozwoju Gminy Parczew” został opracowany dla całej gminy i obejmuje perspektywę czasową na lata 2004-2006 i 2007-2013.

Proces planowania „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” został zainicjowany przez Burmistrza i Radę Miejską. Istotą opracowania jest określenie uwarunkowań wewnętrznych - zasobów gminy i możliwości ich wykorzystania oraz niedoborów - dziedzin wymagających ulepszenia z uwzględnieniem powiązań i

wpływów otoczenia zewnętrznego. Celem nadrzędnym opracowania jest określenie programów działań, które przyczynią się do poprawy warunków życia lokalnej społeczności.

Zadaniem Planu jest powiązanie projektów z celami Strategii Rozwoju Gminy i źródłami finansowania projektów

Prace nad „Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” wykonano w trzech etapach:

I etap:

Opracowanie wstępnej diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru gminy na podstawie danych statystycznych i badań własnych,

Analiza została przeprowadzona w oparciu o materiał statystyczny pochodzący z Urzędu Miejskiego, dane GUS oraz badania własne. Wykorzystano w niej następujące opracowania:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Parczew”; 1999
- Rocznik Statystyczny Województwa Lubelskiego, Tom II, 2003 r.

II etap:

Przeprowadzenie warsztatów nad budowaniem Planu Rozwoju Lokalnego pod kierunkiem ekspertów zewnętrznych z udziałem wytypowanych przedstawicieli gminnej społeczności.

W zajęciach wykorzystano bardzo efektywną metodę planowania strategicznego ukierunkowanego na cel (Ziel Orientierte Projekt - Planung; ZOPP). Metoda ta została wypracowana w Niemieckiej Agencji Współpracy z Zagranicą. W swoim zakresie stanowi ona jeden ze standardów stosowanych w krajach Unii Europejskiej.

III etap:

Opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego gminy określającego pożądane kierunki rozwoju gminy poprzez wyznaczenie konkretnych zadań i sposobów ich realizacji.

Niniejsza część „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” zawiera projekty i zadania inwestycyjne planowane w okresie 2004-2006 oraz 2007-2013.

Intencją Rady i Burmistrza Parczewa było zidentyfikowanie potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnych wszystkich miejscowości gminnych oraz ujęcie ich w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew”.

Wszystkie zadania ujęte w planie zostały wypracowane podczas zajęć warsztatowych, które odbyły się na terenie gminy Parczew w dniu 20 kwietnia 2004 roku.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, formułuje cele i zawiera opis strategii zmierzającej do osiągnięcia rozwoju społecznego, gospodarczego. Szacuje spodziewane efekty planowanych interwencji i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych gminy.

Przygotowanie Planu Rozwoju Lokalnego poprzedził proces konsultacji społecznych. Projekt był przedmiotem dyskusji komisji rady miejskiej. Dokument oparty został na założeniach ujętych w strategii rozwoju gminy Parczew, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wnioskach mieszkańców gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew na lata 2004-2006 będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych wyłącznie z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość interwencji z funduszy unijnych.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-EKONOMICZNEJ GMINY PARCZEW**1. INFORMACJA OGÓLNA**

Według nowego podziału administracyjnego kraju, wprowadzonego 1 stycznia 1999 roku, miasto Parczew stało się ponownie stolicą powiatu parczewskiego - jednego z 24 powiatów województwa lubelskiego. W dawnym podziale administracyjnym, miasto Parczew należało do województwa białkopodlaskiego.

DANE O GMINIE PARCZEW	
Województwo	Lubelskie
Powiat	Parczew
Powierzchnia	146,2 km ²
Ośrodek miejski	Parczew
Liczba mieszkańców	15.796
Gęstość zaludnienia	108 mieszk./ km ²
Liczba sołectw	19
Liczba osiedli	4
Liczba miejscowości	19
Większe miejscowości (ponad 500 mieszkańców)	Parczew, Jasionka, Tyśmienica, Koczergi, Przewłoka
Liczba gospodarstw rolnych	1270
Użytki rolne	9791 ha
Lasy	3720 ha

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNO – SPOŁECZNA**2.1 Demografia gminy**

Zgodnie z danymi statystycznymi łączna liczba ludności w gminie Parczew na dzień 31 grudnia 2003 rok wynosi 15.796 mieszkańców. W stosunku do lat poprzednich liczba ludności utrzymuje się na równoważnym poziomie.

Gmina Parczew okala małe miasto powiatowe (11 515 mieszkańców), pełniące w strukturze osadniczej województwa lubelskiego funkcje ośrodka obsługi ponadlokalnej (usługi zdrowia, oświaty, kultury, handlu i gastronomii). Zakłady pracy na terenie miasta stanowią miejsca pracy dla części mieszkańców gminy.

Na terenie gminy Parczew znajduje się 19 sołectw. Do największych miejscowości gminy należą:

- w południowej części gminy – Tyśmienica (644 mieszkańców)
- w północnej części gminy – Jasionka (664 mieszkańców), Koczergi (565 mieszkańców).

Liczbę ludności oraz strukturę zaludnienia przedstawiają poniższe tabele:

Stan i charakterystyka zaludnienia

Wyszczególnienie	2001	2002	2003
-------------------------	-------------	-------------	-------------

Liczba mieszkańców ogółem:	15.875	15.836	15.796
w wieku przedprodukcyjnym	4120	4102	3998
w wieku produkcyjnym:	9586	9518	9582
- w tym kobiety	4889	4874	4887
- mężczyźni	4697	4644	4695
w wieku poprodukcyjnym	2169	2216	2216

Struktura zatrudnienia

Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób
Rolnictwo	4028
Poza rolnictwem, w tym:	3315
• w przemyśle	955
• w budownictwie	206
• w handlu i usługach	594
• w oświacie	297
• w innych branżach	1263

Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Parczew

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Parczew	11515
2.	Babianka	150
3.	Brudno	166
4.	Buradów	36
5.	Jasionka	664
6.	Koczergi	565
7.	Komarne	79
8.	Królewski Dwór	124
9.	Laski	357
10.	Michałówka	41
11.	Pohulanka	56
12.	Przewłoka	501
13.	Siedliki	50
14.	Sowin	237
15.	Szytki	64
16.	Tyśmienica	644
17.	Wierzbówka	214
18.	Wola Przewłocka	122
19.	Zaniówka	211

2.2 Rynek pracy

Bezrobocie jest zjawiskiem występującym od początku lat 90-tych związanym z restrukturyzacją gospodarki. W gminie Parczew bezrobocie osiągnęło największy poziom w 1993 roku, od tego czasu systematycznie spada.

Miasto Parczew jest czynnikiem oddziaływującym na aktywność zawodową ludności, m.in.: stanowi rynek pracy dla części mieszkańców. Jest ośrodkiem działalności firm handlowych i usługowych. Część osób dojeżdża do pracy poza obszar gminy. Większość mieszkańców gminy (powyżej 50 %) utrzymuje się z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Miejsca pracy na terenie gminy zapewniają zakłady produkcyjno-usługowe, administracja, jednostki oświatowe.

Struktura zatrudnienia poza rolnictwem na terenie gminy Parczew kształtuje się w następujący sposób:

Poziom i strukturę bezrobocia w 2003 roku przedstawiają poniższe tabele:

Stan bezrobocia

	Ogółem:	W tym kobiety:
Bezrobotni	1231	598

Bezrobocie wg wieku

Przedział wiekowy	ogółem	Kobiety
18-24 lat	329	167
25-34lat	341	180
35-44 lat	264	128
45-54 lat	260	117
55-59 lat	33	6
60-64 lat	4	-

Bezrobocie wg wykształcenia

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety
	Wyższe	76
Policealne i średnie zawodowe	379	203
LO	103	73
ZSZ	344	139
Podstawowe	329	134
Niepełne podstawowe	-	-

2.3 Sytuacja mieszkaniowa

Według rocznika statystycznego województwa lubelskiego z 1998 roku na terenie miasta i gminy Parczew było łącznie ok. 5000 mieszkań. Powierzchnia użytkowa wynosiła ok. 300000 m kw. Przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie wynosiła 3,25 dla miasta i gminy.

Zabudowa jednorodzinna jest zlokalizowana głównie na terenach położonych przy głównych drogach publicznych leżących wokół centrum oraz na obrzeżach miasta i tworzących odrębne osiedla. Są to budynki o wysokości 1-3 kondygnacji.

Zabudowę wielorodzinną tworzą dwa osiedla zlokalizowane w centralnej oraz zachodniej części miasta o powierzchni odpowiednio 12 i 10 ha. /budynki 3 i 5 kondygnacyjne/. W zachodniej części miasta zaplanowano rozbudowę osiedla o kolejne budynki wielorodzinne (ok. 5 ha).

Komunalne zasoby mieszkaniowe:

- liczba budynków mieszkalnych - 27
- łączna powierzchnia - 5.562,43 m²
- powierzchnia użytkowa na 1 osobę - 11,9 m²

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA

3.1 Administracja i oświata

Urzędy i inne instytucje publiczne:

- Starostwo Powiatowe w Parczewie
- Urząd Miejski w Parczewie
- Komenda Powiatowa Policji
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
- Sąd Rejonowy w Radzynie Podl.- Roki Sądowe
- Urząd Skarbowy
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Biuro Terenowe
- Prokuratura Rejonowa
- Powiatowa stacja Sanitarno - Epidemiologiczna

Wykaz placówek oświatowych w gminie Parczew

Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Liczba zatrudnionych nauczycieli
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Parczewie	579 + 57 „0” *	45
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Parczewie	539 + 48 „0”	41
Szkoła Podstawowa w Tyśmienicy	64 + 17 „0”	9
Zespół Placówek Szkolnych w Przewłocze **	SP – 77, PP-28	SP – 10, PP-2
Publiczne Gimnazjum w Parczewie	854	69
Publiczne Przedszkole Nr 1 w Parczewie	93	6
Publiczne Przedszkole Nr 2 w Parczewie	116	9

* - „0” - klasy zerowe

** - Szkoła Podstawowa + Przedszkole

3.2 Wartości historyczne i kulturowe gminy

Parczew (dawniej Parczów) należy do najstarszych miast Lubelszczyzny. Jak podaje Jan Długosz, osada o tej nazwie istniała już w XIII wieku. Położenie u zbiegu rzek Pivonii i Konotopy zapewniało jej naturalną obronność.

Prawa miejskie otrzymał Parczew w 1401 roku z rąk Władysława Jagiełły i wkrótce zaczął się szybko rozwijać. Rozkwit miasta za Jagiellonów nastąpił głównie dzięki położeniu na pograniczu ziem Polski i Litwy oraz na szlaku komunikacyjnym z Krakowa do Wilna.

W 1413 roku, na zjeździe w Horodle, Parczew został wyznaczony na miejsce zjazdów polsko - litewskich i sejmów. Stał się odtąd ważnym ośrodkiem życia politycznego kraju. Tu gościli kolejno wszyscy królowie z dynastii Jagiellonów. Tu zapadło wiele ważnych dla obu krajów ustaleń. Ostatni sejm parczewski odbył się w 1564 roku za Zygmunta Augusta. Omawiano sprawę dalszej unii z Litwą. Na zakończenie obrad odbyło się przyjęcie przez króla i senat uchwał soboru trydenckiego, dzięki czemu Polska uniknęła walk religijnych. W XV - XVII wieku Parczew był siedzibą niegrodowego starostwa. Jako miasto warowne posiadał trzy bramy: Lubelską, Chełmską i Łomaską. Tuż obok miasta wznosiła się królewska rezydencja zwana Zamkiem. W rynku stał Ratusz. Miasto posiadało dwie łaźnie, cztery młyny oraz kilka browarów. Miało też prawo składu na sól. W XVI wieku znajdowały się tu trzy kościoły, cerkiew i synagoga, a także szkoła i szpital. Wraz z wygaśnięciem dynastii Jagiellonów następuje zanik świetności Parczewa.

W czasach panowania ostatniego króla polskiego Stanisława Augusta, miasto zaczęło dźwigać się z upadku. Wzrosła liczba mieszkańców, nastąpiło ożywienie rzemiosła i handlu. Niebawem przyszyły zabory, które ponownie zahamowały rozwój.

Pewien wpływ na ożywienie miasta miało przeprowadzenie w 1898 roku linii kolejowej z Lublina do Łukowa. W latach międzywojennych Parczew rozwijał się powoli i nieco przekroczył liczbę 10 tysięcy mieszkańców.

10 września 1939 roku miasto było bombardowane przez niemieckie samoloty. Pod koniec września w Parczewie i okolicy zatrzymała się Samodzielna Grupa Operacyjna "Polesie", dowodzona przez generała F. Kleeberga. W dniach 23 i 30 września w pobliżu Parczewa, pod Jabłoniem i Milanowem, żołnierze tego ugrupowania stoczyli krwawe walki z nacierającą od wschodu Armią Czerwoną. Miasto i okoliczne wsie były wielokrotnie bombardowane przez sowieckie samoloty. Dnia 7 października do Parczewa wkroczyli hitlerowcy. W latach okupacji, Parczew był silnym ośrodkiem konspiracyjnym. Położone w pobliżu Lasy Parczewskie stanowiły bazę dla wielu różnych ugrupowań partyzanckich. Dnia 22 lipca 1944 roku Parczew został wyzwolony przez wojska radzieckie i współdziałający z nimi miejscowy garnizon AK. Już we wrześniu 1944 roku utworzono w Parczewie gimnazjum, a w kilka lat później szkołę zawodową.

Pierwsze lata powojenne były dość trudne. Na ożywienie gospodarki i aktywność mieszkańców wpłynęło dopiero utworzenie w 1955 roku powiatu parczewskiego. Miasto zaczęło rozbudowywać się. Wybudowano siedzibę dla urzędów: powiatowego i miejskiego, przychodnię lekarską, szpital, liceum i szkoły podstawowe. Wybudowano szereg nowych ulic, zmodernizowano już istniejące. W szybkim tempie rozwijało się budownictwo mieszkaniowe. Powstały zakłady przemysłowe i obiekty użyteczności publicznej. W roku 1978 miasto zostało odznaczone Krzyżem Grunwaldzkim II klasy

Od pierwszego stycznia 1999 roku Parczew stał się ponownie siedzibą powiatu parczewskiego. W roku 2001 miasto obchodziło swoje 600-lecie. Zorganizowany został cykl imprez uświetniających tę ważną rocznicę. Organizacją jubileuszu zajmował się powołany przez Radę Miasta i Gminy Komitet Organizacyjny Obchodów 600-lecia Parczewa.

3.3 Działalność kulturalna

Organizacją życia kulturalnego w mieście i gminie zajmują się: Parczewski Dom Kultury oraz Osiedlowy Dom Kultury przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Parczewie.

W PDK organizowane są ciekawe zajęcia dla dzieci i młodzieży. Można na nich rozwijać swoje uzdolnienia i zainteresowania. Funkcjonują koła plastyczne, muzyczne, modelarskie, teatralne, wokalne i taneczne. Prowadzona jest nauka języka angielskiego. Przy PDK działają też zespoły muzyczne; wśród nich znana w kraju i za granicą Parczewska Kapela Podwórkowa "Taaka Paka". Starsi mieszkańcy Parczewa działają w prowadzonym przez PDK Klubie Seniora.

Parczewski Dom Kultury jest organizatorem wielu imprez o zasięgu regionalnym a nawet ogólnopolskim. Najważniejsze wśród nich to:

- Ogólnopolski Zlot Kapel Podwórkowych
- Dni Parczewa
- Parczewska Jesień Kulturalna

Dużym zainteresowaniem mieszkańców cieszą się organizowane od kilku lat wystawy. W galerii PDK eksponowane są prace malarzy, rzeźbiarzy, fotografików a także twórców rękodzieła. Co roku przygotowuje się około 10 wystaw.

Chlubą miasta jest działająca od 1998 roku Młodzieżowa Orkiestra Dęta Urzędu Miejskiego w Parczewie. Tworzą ją młodzi ludzie z Parczewa i okolic. Poziom zespołu decyduje o tym, że orkiestra uświetnia wszystkie uroczystości państwowe organizowane w mieście i uczestniczy w najważniejszych imprezach kulturalnych.

Ważnym elementem parczewskiej kultury są zespoły artystyczne działające w szkołach prowadzonych przez Gminę Parczew.

Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Parczewie propaguje czytelnictwo wśród mieszkańców miasta i gminy. Posiada dwie filie na wsiach. Przystąpiła do akcji "Ikonka" prowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji.

3.4 Opieka zdrowotna i społeczna

Opiekę medyczną mieszkańców miasta i gminy Parczew w zakresie lecznictwa otwartego zapewniają niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej w Parczewie, przekształcone z gminnych ośrodków zdrowia. Na terenie miasta Parczew usytuowane są trzy ośrodki:

- Przychodnia Rejonowa przy ul. 11-go listopada;
- Przychodnia Rejonowa przy ul. Strażackiej;
- Przychodnia „PRO-OMNI” przy ul. Harcerskiej.

W zakresie lecznictwa zamkniętego opiekę medyczną dla całego powiatu Parczew zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie przy ul. Kościelnej 124.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Parczewie zapewnia pomoc doraźną i okresową najbardziej potrzebującym mieszkańcom gminy. Poniższa tabela przedstawia formy pomocy społecznej oraz liczbę osób, które z niej skorzystały:

Formy pomocy społecznej w gminie Parczew w latach 2001-2003

Rodzaj świadczenia	2001 (liczba osób)	2002	2003
Zasiłki stałe	42	44	31
Renty socjalne	106	125	130
Zasiłki stałe wyrównawcze	32	41	49
Ochrona macierzyństwa	55	41	60
Zasiłki okresowe	61	330	289
Specjalne zasiłki gwarantowane	13	9	9
Zasiłki rodzinne	38	28	31
Pomoc dla kombatantów	31	-	-

3.5 Komunikacja

Obszar gminy Parczew jest usytuowany poza strefami wpływu magistralnych ciągów kolejowych i drogowych. Przez zachodnią część gminy przebiega linia kolejowa drugorzędna relacji Lublin – Łuków. W granicach miasta Parczewa zlokalizowana jest stacja kolejowa wyposażona w urządzenia techniczne oraz handlowe.

W obszarze gminy Parczew zbiega się kilka dróg o znaczeniu regionalnym. Drogowy układ uzupełniający stanowią drogi powiatowe oraz gminne, bezpośrednio obsługujące tereny zabudowy, łączące poszczególne jednostki pomiędzy sobą oraz Parczewem. Ponadto na terenie gminy istnieje kilkanaście dróg o znaczeniu lokalnym obsługujących mniejsze skupiska zabudowy lub będących łącznikami z innymi drogami.

Wśród dróg gminnych największe znaczenie mają:

- Droga w miejscowości Jasionka
- Droga w miejscowości Laski

Są to drogi dojazdowe do OSP zorganizowanych w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego oraz stanowiące odcinki tras dowozu dzieci do szkół. Poniższe tabele przedstawiają długości poszczególnych dróg:

Sieć drogowa:

Wyszczególnienie	Łączna długość / km /	W tym o nawierzchni utwardzonej / km /
Drogi wojewódzkie	42,3	42,3
Drogi powiatowe	28,8	17,9
Drogi gminne	96,9	28,5

Szczegółowy wykaz dróg gminnych

L.p.	Nazwa ulicy	Długość (mb)	Uwagi	W tym drogi o nawierzchni:		
				twardej	nieulep./bruk/	gruntowej
-				ulepsz.		
1	Agrestowa	358				358
2	Armii Krajowej	243				243
3	Armii Ludowej	265				265
4	Baczyńskiego	260		260		
5	Batalionów Chłopskich	109				109
6	Biernackiego	237		237		

7	Braterstwa Broni	452		452		
8	Broniewskiego	264		264		
9	Bukowa	103				103
10	Chabrowa	465				465
11	Chałubińskiego	160		160		
12	Cicha	95		95		
13	Ciołkowskiego	74		74		
14	Dębowa	130				130
15	Dworcowa	595	500+95 sieg.			595
16	Działkowa	880		310		570
17	Gagarina	130		130		
18	Harcerska	890		290		600
19	Jagiełły	107				107
20	Jaworowa	128				128
21	Jodłowa	127				127
22	Kardynała Wyszyńskiego	270		270		
23	Kleeberga	950		950		
24	Klonowa	700				700
25	Konopnickiej	410				410
26	Kopernika	286		286		
27	Kosmonautów	433		433		
28	Kościuszki	1300		1300		
29	Krańcowa	409	155 łącznik	409		
30	Kraszewskiego	132				132
31	Krótką	47		47		
32	Krzywa	265			265	
33	Kwiatowa	278		278		
34	Langiewicza	205		205		
35	Leśnych	86				86
36	Łakowa	300				300
37	Malinowa	215				215
38	Miodowa	210		210		
39	Morełowa	160				160
40	Nadrzeczna	400				400
41	Nadwalna I	230		230		
42	Nadwalna II	185				185
43	Nałkowskiej	238				238
44	Norwida	143				143
45	Nowa	230		230		
46	Nowowiejska	381		381		
47	Orzechowa	290				290
48	Orzeszkowej	160				160
49	Parkowa	231		231		
50	Partyzantów	560	337+223 łącznik	337		223
51	Pasteura	192		192		
52	PCK	212		212		
53	Plac Wolności I	84		84		
54	Plac Wolności II	64		64		
55	Pogodna	103		103		
56	Poprzeczna	850				850
57	Prosta	133		133		
58	Prusa	125				125
59	Przemysłowa	429		429		
60	Reymonta	232				232
61	Rolna	445				445
62	Sienkiewicza	205			205	
63	Skłodowskiej Curie	177		177		
64	Słoneczna	66		66		
65	Słowackiego	372		372		
66	Sosnowa	153				153

67	Spadochroniarzy	544		120		424
68	Spokojna	345				345
69	Sportowa	98		98		
70	Spółdzielcza	600		600		
71	Szenwalda	227		227		
72	Szeroka	220		220		
73	Szkolna	480	65 łącznik	480		
74	Szpitalna	350		350		
75	Świerkowa	60				60
76	Tęczowa	207		207		
77	Tuwima	112		112		
78	Wiśniowa	330				330
79	Włodawska	1730		290		1440
80	Wodociągowa	650		403		247
81	Wojska Polskiego /gm./	1015		305		710
82	Zbożowa	580		580		
83	Zgodna	282				282
84	Zielona	416		416		
85	Żabia	450		450		
86	Żeromskiego	190				190
	Razem	28 504		14 759	470	13 275
					15 229	
	Drogi wiejskie	68 353			13 240	55 113
	OGÓŁEM	96 857			28 469	68 388

3.6 Infrastruktura sanitarna

Sieć wodociągowa

Budowa sieci wodociągowej uwzględnia istniejącą zabudowę mieszkaniową i projektowaną, jest oparta o plan gminy i miasta, który wyznacza potrzeby i kierunki przyszłej budowy sieci wodociągowej. Przewody magistralne przebiegają po trasach istniejących ulic oraz uwzględniają pasy drogowe. Długość sieci wodociągowej przedstawia poniższa tabela.

Łączna długość sieci wodociągowej	67,5 km
Długość przyłączy	30,7 km
Ilość przyłączy	2104
Liczba mieszkańców korzystających z ujęcia	13145
Wydajność /średnia/	1200 m ³ /dobę

Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków

Gmina Parczew posiada mniej sieci kanalizacyjnej w porównaniu z siecią wodociągową. W granicach administracyjnych miasta i gminy Parczew jest ok. 27 km sieci kanalizacyjnej sanitarnej. W tym na terenach wiejskich poza miastem, jest ok. 6 km, która została wykonana w ostatnim czasie. Na terenie gminy, tam gdzie brak jest zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej a mieszkańcy korzystają z wody w sposób zorganizowany,

(wodociąg, lokalne ujęcie) znajdują się zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki są wywożone taborem asenizacyjnym do miejskiej oczyszczalni, na punkt zlewny. Tu ścieki poddawane są dodatkowej obróbce, a następnie łączą się ze ściekami odpływającymi grawitacyjnie. Długość sieci kanalizacyjnej przedstawia poniższa tabela:

Łączna długość sieci kanalizacyjnej	27,4 km
Długość przyłączy	13,2 km
Ilość przyłączy	1346
Liczba mieszkańców korzystających z sieci	10484
Przepustowość oczyszczalni ścieków	2400 m ³ /dobę

4. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1 Położenie geograficzne

Parczew położony jest na terenie Polesia Zachodniego, u ujścia Konotopy i Kłodzianki do Piwonii. Jest ważnym węzłem komunikacyjnym. Zbiegają się tu drogi aż z siedmiu kierunków: Łęcznej, Włodawy, Lubartowa, Międzyrzecza Podlaskiego, Radzyna Podlaskiego, Białej Podlaskiej i Sosnowicy. Miasto jest oddalone o 63 km od Lublina, o 51 km od przejścia granicznego w Sławatyczach i o 182 km od Warszawy. Przebiega przez nie linia kolejowa Lublin - Łuków. Gmina Parczew zajmuje obszar 146 km kwadratowych. Na jej terenie zamieszkuje ok. 16.000 osób. W skład gminy wchodzi miasto Parczew oraz wsie: Zaniówka, Przewłoka, Wola Przewłocka, Michałówka, Wierzbówka, Jasionka, Babianka, Brudno, Buradów, Królewski Dwór, Koczergi, Siedliki, Sowin, Szytki, Laski, Komarne, Pohulanka i Tyśmienica. Parczew położony jest w najczystszej ekologicznie regionie Polski. Najkorzystniejsze w tej części kraju warunki ekologiczne stwarzają możliwości rozwoju produkcji zdrowej żywności. Atrakcyjne położenie w pobliżu dużego kompleksu leśnego, Lasów Parczewskich i jezior Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego umożliwi rozwój turystyki.

4.2 Zasoby przyrodnicze

Gmina Parczew jest położona na Równinie Parczewskiej, która ma charakter płaskich równin denudacyjnych, na jej obrzeżach występują zabagnione równiny akumulacji holocenijskiej (doliny: Zielawy, górnej Piwonii, Białki i Tyśmienicy).

Podłoże geologiczne omawianego obszaru stanowi zrębowa strefa platformy wschodnioeuropejskiej, którą pokrywają osady paleozoiczne. Wśród nich największe znaczenie mają węglonośne osady górnego karbonu. Wyżej zalegają mezozoiczne skały jurajskie i kredowe, zaścienione morskimi osadami trzeciorzędowymi. Do występujących utworów czwartorzędowych należą: piaski, żwiry i gliny morenowe pochodzenia lodowcowego. W obniżeniach terenu znajdują się torfy, ropy i mułki. Na urozmaicenie rzeźby terenu miały wpływ procesy krasowe, w wyniku których powstało wiele zagłębień bezodpływowych oraz jeziora.

Pokrywa gleb wytworzonych w gminie jest zróżnicowana pod względem typów i klas bonitacyjnych. Przeważają gleby bielcowe powstałe na glinach morenowych (III i IV klasa bonitacyjna). Na terenach podmokłych występują gleby mułowo-bagiennie i torfowe. W wyżej położonych partiach terenu występują gleby bielcowe pochodzenia piaszczysto-pyłowego, wyjątkowo ubogie w składniki pokarmowe (IV i V klasa bonitacyjna).

Sieć hydrologiczna na terenie gminy Parczew jest urozmaicona. System rzeczny tworzy:

- Rzeka Tyśmienica przepływająca przez gminy: Parczew i Siemień;
- Rzeka Piwonia przepływająca przez gminy: Sosnowicę, Dębową Kłodę, Parczew i Siemień.

4.3 Krajobraz i walory środowiska przyrodniczego

Obszar gminy Parczew wyróżnia się wysokimi walorami krajobrazowymi i środowiska przyrodniczego. Część powierzchni gminy stanowią obszary prawnie chronione: parki krajobrazowe, rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu i pomniki przyrody.

Największy kompleks leśny na terenie gminy stanowią Lasy Parczewskie, które rozciągają się na południe od Parczewa, w widłach Tyśmienicy i Piwonii. Są one częściowo pokryte bagnami i torfowiskami (Rude Bagno, Uroczyska Hryc, Cyga Kąt, Ochoża, okolice jezior: Gościenickiego, Obradowskiego, Czarnego i Stawu Prokop).

Porównanie Lasów Parczewskich w stosunku do pozostałych kompleksów leśnych położonych na terenie powiatu parczewskiego

Wyszczególnienie	Położenie	Powierzchnia w ha
Lasy Parczewskie	Dębowa Kłoda, Parczew	8700
Czarny Las	Milanów	1400
Las Góry	Milanów	700
Las Smuga	Jabłoń	1040
Lasy Sosnowickie	Sosnowica	5700

4.4 Ocena stanu i identyfikacja zagrożeń środowiska

Znaczny obszar powiatu parczewskiego - 16,4 %, objęty jest ochroną w formie rezerwatów, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, otulin. W powiecie parczewskim istnieją dobre warunki do rozwoju turystyki i rekreacji oraz produkcji zdrowej żywności. Gmina Parczew odznacza się czystym środowiskiem i w niewielkim stopniu przekształconym krajobrazem. Na terenie gminy nie ma zakładów produkcyjnych uciążliwych dla środowiska. Obecnie zagrożenie dla środowiska stanowi niewystarczająca sieć kanalizacyjna, mała ilość oczyszczalni ścieków, brak zorganizowanego systemu zbiórki i składowania odpadów komunalnych na terenach wiejskich oraz zanieczyszczenia środowiska związane z nasilającym się ruchem turystycznym w sezonie letnim.

Potencjalne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego gminy Parczew wiąże się z rozwojem cywilizacji i działalnością człowieka, do których należy zaliczyć:

- Nielegalne wysypiska śmieci na terenie lasów;
- Intensywną gospodarkę rolną (nawożenia pól, stosowanie chemicznych środków ochrony roślin);
- Niewłaściwą gospodarkę leśną (proces odlesiania) i nielegalną penetrację terenów leśnych;
- Zanieczyszczenia powietrza spowodowane komunikacją samochodową.

5. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

Jako główne cele rozwoju gminy Parczew uznano osiągnięcie harmonijnego wszechstronnego i trwałego rozwoju zapewniającego zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców oraz warunków umożliwiających wzrost poziomu życia.

Zasadnicze aspekty tego rozwoju to cele szczegółowe, którymi będą:

- Społeczne i ekonomiczne, z uwzględnieniem funkcji miasta Parczewa jako ponadlokalnego ośrodka życia gospodarczego, kulturalnego i usług;
- Przyrodnicze, kulturowe i przestrzenne, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych środowiska.

Cele polityki przestrzennej miasta wyrażają się w:

- Ukierunkowaniu działań polegających na podnoszeniu ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska;
- Zapewnieniu walorów krajobrazowych i estetycznych zagospodarowania gminy;
- Porządkowaniu zagospodarowania terenów osadniczych i usługowych oraz utrzymaniu najwyższych walorów krajobrazu otwartego.

6. GOSPODARKA I ROLNICTWO

6.1 Przemysł, handel i usługi

W mieście i gminie zarejestrowanych jest ok. 1000 podmiotów gospodarczych. W większości są to firmy małe. Do największych należą:

- SPOMLEK w Radzynie Podlaskim; Zakład Produkcyjny w Parczewie wytwarza przetwory mleczne wysokiej jakości. Posiada certyfikat ISO 9002 jako jeden z kilku polskich zakładów mleczarskich może eksportować swoje wyroby do krajów Unii Europejskiej.
- Spółka BEST w Przewłocze produkująca mączkę ziemniaczaną.
- Wytwórnia Octu i Musztardy wytwarzająca musztardę, ocet i ketchup.
- Huta szkła gospodarczego ODRÓDZENIE będąca własnością p. Tadeusza Wrześniaka, która produkuje szkło stołowe gładkie i zdobione. Ręczna produkcja tego zakładu jest w większości wysyłana za granicę.
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych S.A.; wykonawca specjalistycznych robót drogowych, mostowych i ziemnych. Świadczy usługi transportowe i sprzętowe.
- Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o. eksploatujący ujęcie wody, sieć wodociągową i kanalizacyjną, oczyszczalnię ścieków, wysypisko gminne i ciepłownię miejską. Jest wykonawcą robót ziemnych i wodno - kanalizacyjnych.
- PARSTER Spółka z o.o.; wykonawca sieci wodociągowych, kanalizacyjnych wewnętrznych instalacji sanitarnych oraz robót ogólnobudowlanych i ziemnych. Prowadzi sprzedaż artykułów spożywczych, sanitarnych i budowlanych. Świadczy usługi hotelarskie, gastronomiczne i pralnicze. Produkuje we własnej piekarni pieczywo w szerokim asortymencie.
- ELPAR PPH – producent kabli.

Wykaz ważniejszych przedsiębiorstw

Nazwa przedsiębiorstwa	Rodzaj produkcji	Liczba zatrudnionych osób
Huta Szkła	Szkło gospodarcze	630
PPU-H „PARSTER” Sp. z o.o.	Handel, usługi	78
Zakład Usług Komunalnych	Usługi komunalne	82
ELPAR PPH	Produkcja kabli	75

Wytwórnia Octu i Musztardy	Produkcja octu , musztardy i ketchupu	47
----------------------------	---------------------------------------	----

Struktura branżowa podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy przedstawia się następująco:

- handel i gastronomia – 212
- usługi budowlane – 65
- zakłady rzemieślnicze – 97
- stolarstwo – 9
- transport samochodowy – 62
- handel obwoźny – 143
- usługi w zakresie prac leśnych – 3
- instalatorstwo elektryczne – 19
- działalność rozrywkowa – 3
- usługi lekarskie – 28
- lecznice dla zwierząt – 1
- pozostałe – 218

6.2 Rolnictwo

Gmina Parczew jest częścią powiatu parczewskiego, który ma charakter typowo rolniczy. W produkcji roślinnej dominują uprawy zbożowe, z przeważającym udziałem żyta, pszenicy, owsa oraz uprawa ziemniaków. W produkcji zwierzęcej istnieją dogodne warunki do hodowli bydła i owiec.

Praca w gospodarstwach rolnych jest źródłem utrzymania znacznej liczby ludności gminy Parczew. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi ok. 9 ha.

Poniższa tabela przedstawia strukturę powierzchni gruntów z podziałem na miasto Parczew i tereny wiejskie.

Wyszczególnienie	Użytki rolne (ha)						Użytki leśne	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Grunty pod wodami	Nieużytki	OGÓŁEM (ha)
	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Pozostałe	Razem					
Miasto	299	2	131	12	59	503	2	289	9	2	805
Wieś	6 393	40	1 913	370	572	9 288	3 718	550	82	159	13 797

Razem	6 692	42	2 044	382	631	9 791	3 720	839	91	161	14 602
--------------	-------	----	-------	-----	-----	-------	-------	-----	----	-----	---------------

7. ANALIZA BUDŻETU GMINY

Budżet jest planem rocznym zawierającym dochody i wydatki związane z finansowaniem zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej. Możliwość rozwoju miasta limitują dochody budżetowe, wśród których można wyróżnić dochody własne (podatki i opłaty lokalne) oraz różnego rodzaju subwencje i dotacje.

W kolejnych latach działania gminy Parczew będą zmierzały w kierunku pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowych.

Nakłady inwestycyjne w latach 2001-2003 / w złotych /

	2001	2002	2003
Gospodarka komunalna	-	485.533	570.000
Gospodarka mieszkaniowa	-	-	-
Oświata	1.418.887	34.770	750.000
Rolnictwo	-	66.419	1.795.347
Pozostałe	111.600	252.342	440.048

Budżet Gminy Parczew w latach 2001-2004 [zł]					
L.p.	Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004
I.	DOCHODY OGÓLEM	16 860 725	17 623 500	17 247 599	19 004 952
1	Podatki i opłaty pobierane przez gminę	5 176 946	5 068 873	4 852 365	4 657 720
	· podatek rolny	331 752	335 278	387 493	357 000
	· podatek od nieruchomości	2 436 152	2 866 337	2 714 714	2 600 000
	· podatek leśny	52 137	53 940	55 514	49 000
	· podatek od środków transportowych	206 131	258 098	276 017	269 000
	· podatek dochodowy od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	120 606	31 067	23 357	20 000
	· podatek od spadków i darowizn	41 170	32 036	27 630	20 000
	· opłata skarbową	272 627	248 021	209 701	220 000
	· opłata targowa	92 403	105 065	102 470	100 000
	· pozostałe dochody	1 623 968	1 139 031	1 055 469	1 022 720
2	Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	2 161 649	2 258 428	2 432 598	3 322 014
3	Dotacje celowe z budżetu państwa	2 570 389	2 937 248	2 567 495	1 554 773
4	Środki na dofinansowanie zadań gminy ze źródeł pozabudżetowych	74 420	-	-	1 478 421
5	Subwencja ogólna	6 877 321	7 358 951	7 395 141	7 992 024
	· subwencja podstawowa	30 366	201 710	10 377	1 563 098
	· subwencja oświatowa	5 732 011	6 075 508	6 368 956	6 428 926
	· subwencja drogowa	1 114 944	1 081 733	1 015 808	-
II	WYDATKI OGÓLEM	17 210 104	18 020 516	18 095 898	21 157 404
1	Wydatki inwestycyjne	1 530 487	839 064	1 567 644	3 555 395
2	Wydatki bieżące	15 679 617	17 181 452	16 528 254	17 602 009
	· wynagrodzenia	7 650 450	7 890 825	8 495 496	9 091 004
	· pochodne od wynagrodzeń	1 596 205	1 656 724	1 750 024	1 890 392
	· wydatki rzeczowe	6 104 762	7 266 903	5 907 734	6 220 613
	· dotacje	328 200	367 000	375 000	400 000
III	WYNIK FINANSOWY	- 349 379	- 397 016	- 848 299	- 3 220 952
IV	ŹRÓDŁO POKRYCIA DEFICYTU	kredyt i pożyczki	kredyt i pożyczki	kredyt i pożyczki	kredyt i pożyczki
	Stan zadłużenia na koniec roku z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	1 000 000	672 000	2 041 166	

8. WNIOSKI - REKOMENDACJE

Istotą planowania strategicznego Parczew jest podniesienie standardu życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz podniesienie rangi miasta do ośrodka wielofunkcyjnego o charakterze regionalnym.

Działania Urzędu Miejskiego w Parczewie będą zmierzać w kierunku:

- podniesienia standardu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej i społecznej;
- wdrażania ładu przestrzennego w oparciu o historycznie ukształtowane centrum miasta;
- wspierania rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości;
- wykorzystania rolniczego potencjału miasta w zakresie rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego;
- rozwoju turystyki i agroturystyki na bazie istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych i historyczno-kulturowych miasta;
- ochrony istniejących miejsc pracy i pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów dla mieszkańców;
- wzrostu walorów inwestycyjnych poprzez pozyskanie terenów i infrastruktury pod zabudowę mieszkaniową i usługi;
- pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych;
- współpracy z gminami sąsiednimi w zakresie rozwoju infrastruktury i promocji regionu;
- rozwijania współpracy z organizacjami pozarządowymi i upowszechniania inicjatyw lokalnych;
- promowania Parczewa jako gminy o znaczeniu regionalnym, przyjaznego dla mieszkańców i inwestorów.

III. PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

1. PARTNERSTWO I KONSULTACJE SPOŁECZNE

Rada Miejska i Burmistrz Parczewa podejmując decyzję o przystąpieniu do prac nad „Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” uznały, że dokument ten powinien być opracowany przy współudziale społeczności lokalnej. Przyjęto, że „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” powinien być efektem porozumienia różnorodnych partnerów społecznych. Kierując się tym założeniem, Burmistrz i Rada Miejska w Parczewie zaprosiły do udziału w pracach reprezentatywnych przedstawicieli społeczności lokalnej. W skład grupy roboczej, która uczestniczyła w opracowywaniu projektów/zadań inwestycyjnych, weszły osoby cieszące się autorytetem i powszechnym zaufaniem oraz posiadające rzeczywisty wpływ na kształtowanie wizerunku gminy. Do poszczególnych grupy roboczej weszli przedstawiciele:

- Rady Miejskiej w Parczewie
- Komitetów Osiedlowych,
- Rad Sołeckich,
- Placówek oświatowych,
- Zakładów pracy;
- Lokalnych organizacji pozarządowych,
- Jednostek OSP;
- Referatów Urzędu Miejskiego w Parczewie
- Działacze społeczni

Przedstawiciele grupy roboczej reprezentowali miejscowości powiązane infrastrukturą techniczną i społeczną oraz zlokalizowane blisko siebie, wchodzące w skład gminy Parczew.

Zaangażowanie przedstawicieli społeczności lokalnej w opracowywanie „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” miało na celu wykorzystanie ich wiedzy, doświadczenia i informacji o gminie. Rolą ekspertów zewnętrznych była moderacja, ukierunkowanie prac, zebranie wyników oraz przygotowanie ostatecznej wersji dokumentu.

Podstawowym zadaniem grupy roboczej ds. opracowania planu rozwoju lokalnego było formułowanie opinii dotyczących uwarunkowań rozwojowych gminy. Do zadań grupy, która wzięła udział w warsztatach należało:

- Wypracowanie analizy mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń gminy
- Identyfikacja kluczowych problemów gminy
- Określenie zadań/projektów planowanych w perspektywie 2004-2006 oraz 2007-2013
- Wyłonienie podmiotów i instytucji zaangażowanych we wdrażanie projektów.

Podczas warsztatów z udziałem przedstawicieli grup roboczych wykorzystano techniki pracy indywidualnej i grupowej. Wykorzystanie takich metod pracy było niezbędne ze względu na konieczność zapewnienia obiektywizmu formułowanych ocen, demokratycznego sposobu podejmowania decyzji oraz sprawną organizację pracy.

Wszystkie wyniki prac grup roboczych zostały udokumentowane i przedstawione do konsultacji przez zatwierdzeniem ostatecznej wersji „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” przez Radę Miejską.

Lista osób, które brały udział w pracach nad opracowanie

Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja
1.	Zbigniew Kowaluk	Radny Miejski
2.	Zygryd Osmólski	Radny Miejski
3.	Adam Domański	Radny Miejski
4.	Marian Bronikowski	Przedsiębiorca
5.	Marek Perliński	Kierownik, Zakład Usług Komunalnych Parczew
6.	Tadeusz Pawluk	Kierownik Referatu Urzędu Miejskiego
7.	Grażyna Danilkiewicz	Z-ca Burmistrza Parczewa
8.	Waldemar Domański	Sołtys
9.	Elżbieta Ludwińska	Pełnomocnik Dyrektora ds Jakości SPZOZ
10.	Adam Wróblewski	Radny Miejski
11.	Tadeusz Talarko	Sołtys
12.	Lech Piątkowski	Dzielnicy KPP Parczew
13.	Jarosław Pastor	Dyrektor SP Nr 1 w Parczewie
14.	Jadwiga Nowacka	Kierownik BP ARiMR Parczew
15.	Mariusz Górecki	Prezes Zarządu GS Parczew
16.	Kazimierz Murawski	Kierownik Pogotowia Ratunkowego
17.	Waldemar Zarczuk	Radny Miejski
18.	Mariusz Chmielewski	Sołtys
19.	Sławomir Moniuk	Radny Miejski
20.	Władysław Szczygielski	Właściciel ELPAR
21.	Zbigniew Izdebski	Dyrektor ZUK- sp. z o. o.
22.	Andrzej Fraszczyk	Radny Miejski

23.	Janusz Tryniecki	Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rozwoju Regionalnego
24.	Maria Gadomska	Z-ca Dyr. SPZOZ
25.	Zdzisław Chmielarz	Z-ca Przew. Rady Miejskiej
26.	Stanisław Mroczek	Burmistrz Parczewa
27.	Władysław Rosłoń	Kierownik PUP
28.	Jan Bonik	Radny Miejski
29.	Stanisław Spozowski	Dyrektor MOPS
30.	Janusz Krasuski	Komendant PSP Parczew

ZESPÓŁ TECHNICZNY

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja
1.	Agnieszka Domańska	Moderator
2.	Mariusz Sienkiewicz	Asystent moderatora

2. ANALIZA SWOT DLA GMINY PARCZEW. WYZNACZENIE OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT dla gminy Parczew została opracowana w trakcie zajęć warsztatowych z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności. Jest ona wynikiem spostrzeżeń mieszkańców na temat własnej gminy oraz podsumowaniem niniejszego opracowania, dokonanego przez konsultantów zewnętrznych.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Czyste środowisko i walory krajobrazowe• Rozbudowany system opieki społecznej Gminy• Kanalizacja z oczyszczalnią ścieków – miasto• Sieć komunikacyjna• Tereny pod inwestycje	<ul style="list-style-type: none">• Brak segregacji odpadów• Bezrobocie• Brak bazy przetwórczej• Słabo rozwinięty przemysł• Brak gazyfikacji

<ul style="list-style-type: none"> • Dobrze rozwinięta sieć szkół i przedszkoli z odpowiednio przygotowaną kadrami • Dobrze rozwinięta sieć energetyczna i telekomunikacyjna • Ulgi podatkowe dla nowych inwestorów • Czyste i zadbane miasto • Rozwinięta infrastruktura sportowa – stadion • Miejsca do parkowania w mieście • Zasoby ludzkie 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak pływalni krytej • Słaby stan techniczny dróg • Brak mieszkań socjalnych • Brak kanalizacji terenów wiejskich • Brak lądowiska dla lotnictwa ratunkowego • Brak wywozu nieczystości stałych z terenów wiejskich • Słaba infrastruktura dla osób niepełnosprawnych • Mało terenów rekreacyjnych dla rodzin z dziećmi • Brak noclegowni dla osób bezdomnych • Słaba jakość gleb • Słaby stan elewacji budynków gminnych • Brak punktów skupu płodów wolnych • Niekorzystne położenie pod względem gospodarczym
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zalesienie terenów o niskiej klasie bonitacyjnej • Specjalizacja produkcji rolnej • Rozwój agroturystyki • Gazyfikacja • Korzystanie ze środków strukturalnych • Budowa ścieżki rowerowej • Zniesienie barier architektonicznych dla niepełnosprawnych • Przystąpienie gminy do spółki budowy lotniska w Niedźwiadzie • Wychodzenie z bezdomności • Rewitalizacja miasta • Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego • Położenie przygraniczne • Zalew miejski • Zasoby naturalne • Promocja gminy • Budowa krytej pływalni 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezrobocie • Migracja ludzi młodych • Słabe zainteresowanie wykorzystaniem środków strukturalnych UE • Brak potencjalnych inwestorów • Patologie społeczne • Zubożenie społeczeństwa

ANALIZA PROBLEMÓW

Analiza problemów to pierwszy etap budowania strategii rozwoju gminy Parczew. Celem tego etapu jest identyfikacja problemów. Problemy muszą dotyczyć całości gminy a więc mają charakter globalny.

Analiza problemów składa się z następujących etapów:

- określenie konkretnych problemów, które istnieją w chwili obecnej (tu i teraz) w gminie; nie zapisujemy problemów, które się mogą zdarzyć w przyszłości
- dokonanie analizy problemów oraz ustalenie istniejących między nimi związków przyczyn i skutków
- zapisanie problemów za pomocą schematu blokowego
- wybranie problemu centralnego

Sposób, w jaki dokonuje się analizy problemów:

1. Wypisanie podstawowych problemów na oddzielnych kartkach.
2. Zapoznanie wszystkich uczestników z poszczególnymi problemami oraz przeprowadzenie krótkiej dyskusji. Pozwoli nam to upewnić się, że wszyscy uczestnicy jednakowo zrozumieli zapisane problemy.
3. Krótka dyskusja nad przyczynami i czynnikami wpływającymi na każdy z podstawowych problemów.
4. Określenie każdego z podstawowych problemów w relacji powiązań przyczynowo-skutkowych, pogrupowanie ich w poszczególne zakresy tematyczne.
5. Określenie niektórych potencjalnych skutków wynikających z rdzenia problemu.
6. Utworzenie „drzewa problemów” za pomocą schematu blokowego, przedstawiającego w ujęciu globalnym relacje przyczyn i skutków poszczególnych problemów.

Efekty pracy osiągnięte podczas przeprowadzania analizy problemów przedstawia Tabela 2.

Tabela 2 - ANALIZA PROBLEMÓW

Brak sieci gazowej		Brak krytej pływalni		Słaby dostęp do opieki zdrowotnej		Zubożenie społeczeństwa		Brak przemysłu lokalnego

Zniszczone elewacje budynków mieszkalnych		Mało terenów rekreacyjnych i placów zabaw		Zagrożenie bytu szpitala		Patologie wśród dzieci i młodzieży		Brak nowych inwestycji
Brak kanalizacji na obszarach wiejskich						Brak noclegowni dla osób bezdomnych		Brak inwestorów zewnętrznych
Słaby stan dróg gminnych						Słaba infrastruktura dla niepełnosprawnych		Niska świadomość wykorzystania środków strukturalnych
Brak systemu segregacji odpadów						Brak mieszkań socjalnych		
						Bezrobocie		
						Emigracja młodzieży		

3. CELE STRATEGICZNE

Analiza celów to drugi etap budowy strategii rozwoju gminy. W pierwszej części analizy przeprowadzono zamianę problemów (zdarzeń negatywnych) na cele oraz uzupełniono o nowe cele, które zauważono w trakcie realizacji strategii. W części drugiej miało miejsce porządkowanie celów i łączenie ich w związki przyczynowo skutkowe. Etap ten kończy się wyborem celu strategii.

Praktyczne działania związane z realizacją analizy celów polegały na zamianie wcześniej zidentyfikowanych problemów (zapisanych jako stany negatywne) na cele, które mają charakter pozytywny. Inaczej mówiąc wychodzimy od stanu obecnego – problemów i przekształcamy je w zdarzenia o charakterze pozytywnym, które będą realizowane w przyszłości.

Metodę tą użyto do określenia celów, które są przedstawione w tzw. „drzewie celów”. Wykorzystuje się tu prawidłowość, że jeden cel może być środkiem do osiągnięcia drugiego celu, a ten z kolei może być następnym krokiem do osiągnięcia kolejnego celu.

W ten sposób zobrazowane zostały interakcje pomiędzy poszczególnymi celami przy jednoczesnej hierarchizacji celów.

W końcowym etapie analizy celów uczestnicy warsztatów szkoleniowych wybrali cel strategiczny. Cel strategiczny łączy w sobie jednostkowe cele i pozwala na realizację największego z możliwych do realizacji obszarów.

Analizę celów obrazuje tabela 2

Tabela 2. ANALIZA CELÓW

Budowa sieci gazowej	Budowa krytej pływalni	Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej	Stworzenie warunków do pozyskiwania przez mieszkańców dodatkowych źródeł dochodu	Zachęcanie mieszkańców do zakładania własnych przedsiębiorstw
Remont elewacji budynków mieszkalnych	Stworzenie terenów rekreacyjnych i placów zabaw	Restrukturyzacja szpitala	Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży	Zachęcanie inwestorów poprzez stworzenie oferty inwestycyjnej
Budowa kanalizacji na obszarach wiejskich			Stworzenie noclegowni dla osób bezdomnych	Stworzenie skutecznego systemu informacji o UE, współpraca z NGO
Poprawa stanu dróg gminnych			Poprawa infrastruktury dla niepełnosprawnych	
Stworzenie systemu segregacji odpadów			Budowa lub zagospodarowanie mieszkań socjalnych	
			Rozwój przedsiębiorczości, pomoc w przekwalifikowaniu	
			Stworzenie młodzieży szans rozwoju na lokalnym terenie	

4. LISTA ZADAŃ/PROGRAMÓW NA LATA 2000-2013

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13		
ZACHĘCANIE INWESTORÓW ZEWNĘTRZNYCH DO INWESTOWANIA																			
Wyznaczenie terenów pod inwestycje (zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew)																	Gmina	150 000	Gmina
Uzbrojenie terenów przeznaczonych dla potencjalnych inwestorów (ciepło, energia elektryczna, gaz)																	Gmina	2 000 000	Gmina (50%), prywatni inwestorzy (50%)
SYSTEM ULG PODATKOWYCH																			
ROZWÓJ SEKTORA MŚP																			
Stworzenie i wdrażanie systemu ulg podatkowych																	Gmina	-	-
Stworzenie wdrażanie systemu informowania potencjalnych inwestorów o możliwościach inwestycyjnych na terenie gminy Parczew																	Gmina	-	-
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY)	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie migracji poza teren gminy • stopniowe zmniejszenie bezrobocia • rozwój przedsiębiorczości • zwiększenie mobilności na lokalnym rynku pracy 																		
PROMOCJA GMINY																			

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13
Stworzenie stanowiska ds. promocji		→												→	Gmina	500 000	Gmina
Obchody 600 – lecia miasta Parczewa		→													Gmina	150 000	Gmina, UW, UM, sponsorzy
Monografia Parczewa		→													Gmina	50 000	Gmina
Wydanie albumu gminy		→													Parczewskie Forum Regionalne	-	Sponsorzy
Wydanie folderu, katalogów reklamowych														→	Gmina	15 000	Gmina, sponsorzy
Imprezy sportowo-kulturalne		→												→	Gmina	100 000	Gmina, sponsorzy
Współpraca z gminą partnerską z Francji														→	Gmina	-	-
Współpraca z mediami														→	Gmina	-	-
Utrzymanie strony WWW														→	Gmina	3900	Gmina
Utrzymanie Biuletynu Informacji Publicznej dla gminy Parczew														→	Gmina	36000	Gmina
ROZWÓJ AGROTURYSTYKI																	
GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE																	
Tworzenie ścieżek zdrowia, rowerowych i szlaków turystycznych.															Gmina	200 000	Gmina
Wyznaczenie szlaku turystycznego: Parczew- Lasy Parczewskie - Sosnowica				→										→			
Szkolenia i informacje dla osób tworzących gospodarstwa agroturystyczne														→	Gmina, ZDR, organizacje pozarządowe	-	-

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie potencjału gminy do obsługi ruchu turystycznego • wzrost atrakcyjności poszczególnych miejscowości • wzrost walorów estetycznych przy wykorzystaniu potencjału przyrodniczo-krajobrazowego 																
POMOC W PRZEKWALIFIKOWANIU MIESZKAŃCÓW																	
Pomoc w organizacji szkoleń															ZDZ, PUP, Gmina, Organizacje pozarządowe	-	-
GAZYFIKACJA GMINY																	
Współpraca międzygminna w zakresie gazyfikacji i rozpoczęcie gazyfikacji w 2003 r.															Gmina, MOZG	-	-
Opracowanie projektu gazociągu wysokiego ciśnienia dla gminy Parczew															Heat Engineering Poland Sp. z o.o.	-	-
KOMASACJA GRUNTÓW																	
TWORZENIE GRUP PRODUCENCKICH															ZDR, Gmina, organizacje pozarządowe	-	ZDR, Gmina
ZALESIANIE SŁABYCH GRUNTÓW. Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew															Gmina, mieszkańcy	-	Mieszkańcy WFOŚiGW Gmina
POMOC W TWORZENIU PUNKTÓW SKUPU															Gmina, Powiat, ARR	-	-
OCZYSZCZALNIE PRZYZAGRODOWE W GMINIE															Gmina, mieszkańcy	-	Mieszkańcy WFOŚiGW Gmina, środki UE

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13		
BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH W PARCZEWIE																			
Kanalizacja osiedla Tartaczna			→														Gmina, mieszkańcy	500 000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja osiedla Przed Szpitalem łącznie z ulicami Tęczową, Miodową i Kościelną			→														Gmina	400 000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacja osiedla ul. Zielonej łącznie z ul. 1-go Maja; osiedla Laskowska; osiedla Za Stadionem; ul. Harcerska i ul. Krzywa;					→												Gmina	1252000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja miejscowości Laski								→									Gmina	672000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja miejscowości Tyśmienica									→								Gmina	600000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja miejscowości Jasionka						→											Gmina	720 000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja miejscowości Wierzbówka									→								Gmina	400000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja miejscowości Sowin						→											Gmina	480 000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Kanalizacja miejscowości Przewłoka, Wola Przewłocka, Zaniówka, Michałówka										→							Gmina	2 500 000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIE- DZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13	
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> poprawa stanu środowiska (czystość wód gruntowych) ochrona zdrowia mieszkańców korzyści finansowe mieszkańców rozwój turystyki (baza hotelowa) zwiększenie atrakcyjności miejscowości 																	
BUDOWA I REMONT DRÓG (łącznie z chodnikami i kanalizacją burzową)																		
Budowa dróg w osiedlach budownictwa jednorodzinnego w Parczewie: - osiedle „Laskowska”; - osiedle „Za Stadionem”; - osiedle „Tartaczna”; - osiedle „Przed Szpitalem”; - osiedle „Za Szpitalem”.																Gmina	2618000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Budowa dróg – projekty indywidualne:																		
• ul. Harcerska – od ul. Polnej do ul. Wojska Polskiego, ul. Krańcowa, ul. Krzywa, ul. Miodowa, nowoprojektowane – osiedle Polna (od Al. Jana Pawła II do ul. Harcerskiej), ul. Nadwalna, ul. Pogodna, sięgacze od ul. J.P.II, ul. Tęczowa, ul. Zielona, ul. Przemysłowa																Gmina	1310000	Gmina, śr. strukturalne, mieszkańcy
Remont drogi Jasionka – Dwór																Gmina	174 000	Gmina
Remont drogi w miejscowościach Wola Przewłocka, Przewłoka																Gmina	351 000	Gmina

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13
Remont drogi w miejscowości Komarne	→	→							→						Gmina	300 000 173 000 do 2001 r.+ 348000	Gmina, środki strukturalne
Budowa drogi Królewski Dwór - Koczergi									→						Gmina	1214000	Gmina, środki strukturalne
Budowa i remonty dróg w sołectwach: - Babianka, Kolonia Babianka, Brudno, Buraków, Jasionka, Koczergi, Komarne, Królewski Dwór, Laski, Michałówka, Pohulanka, Przewłoka, Siedliki, Sowin, Szytki, Tyśmienica, Wierzbówka, Wola Przewłocka, Zaniówka.														→	Gmina	2000 000	Gmina, środki strukturalne
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa sieci komunikacyjnej, • poprawa estetyki miasta, • rozwój budownictwa mieszkaniowego, • poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców, • rozwój usług, • wzrost wartości inwestycyjnej okolicznych terenów 																
MODERNIZACJA OŚWIETLENIA (z zaoszczędzonych środków)		→	→												Gmina, UW	-	-
Stworzenie programu i systemu zagospodarowania odpadów na terenie gminy Parczew - utworzenie zakładu gospodarki odpadami z sortownią mechaniczną - przetwarzanie odpadów														→	Gminy powiatu parczewskie-go (Siemień, Milanów, Jabłoń, miasto Parczew)	2 000 000	Gminy, środki strukturalne

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> ochrona środowiska stworzenie nowych miejsc pracy niższe koszty eksploatacji dla mieszkańców likwidacja dzikich wysypisk śmieci poprawa estetyki gminy wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy promocja gminy 																
ZAGOSPODAROWANIE ZBIORNIKA WODNEGO w Parczewie (molo, plaża, baza rekreacyjna)									→						Gmina	100 000	Gmina, WZMiUW
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> wzrost atrakcyjności turystycznej Parczewa rozwój usług i infrastruktury towarzyszącej podniesienie poziomu wód gruntowych promocja gminy wzrost ruchu turystycznego (turystyka sezonowa) 																
WODOCIĄGI																	
Wykonanie sieci wodociągowej na osiedli Przed Szpitalem i Za Szpitalem oraz na ulicach Tęczowa, Miodowa, Kościelna		→													Gmina	300 000	Gmina, środki strukturalne, mieszkańcy
Wykonanie sieci wodociągowej na osiedlu Tartaczna	→														Gmina	300 000	Gmina, środki strukturalne, mieszkańcy
Wykonanie sieci wodociągowej na: - osiedlu Laskowska; - osiedlu ul. Zielonej łącznie z ul. 1-go Maja; - osiedlu Za Stadionem; - osiedlu ul. Harcerskiej i ul. Krzywej					→										Gmina	336000	Gmina, środki strukturalne, mieszkańcy
Wykonanie sieci wodociągowej na ul. Mickiewicza i Sienkiewicza		→													Gmina	70 000	Gmina, mieszkańcy
Wykonanie sieci wodociągowej w miejscowościach Przewłoka, Wola Przewłocka, Zaniówka					→										Gmina	1 700 000	Gmina, środki pomocowe, mieszkańcy

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13
Wykonanie sieci wodociągowej w miejscowości Michałówka									→						Gmina	150 000	Gmina, środki strukturalne, mieszkańcy
Wykonanie sieci wodociągowej w miejscowości Buradów									→						Gmina	120 000	Gmina, środki strukturalne, mieszkańcy
Wykonanie sieci wodociągowej w miejscowościach Komarne, Pohulanka									→						Gmina	150 000	Gmina, środki strukturalne, mieszkańcy
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> ochrona zdrowia mieszkańców wskaźnik ekonomiczny (niższe koszty eksploatacji) poprawa stanu środowiska poprawa czystości wód zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy 																
ROZBUDOWA CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ I PRZYŁĄCZENIE OSIEDLI MIESZKANIOWYCH														→	Gmina	2 000 000	Gmina
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> niższe koszty eksploatacji poprawa stanu środowiska naturalnego ochrona powietrza ułatwienie życia mieszkańcom 																
MODERNIZACJA I ROZBUDOWA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, GIMNAZJUM ORAZ PRZEDSZKOLI W Parczewie																	
<ul style="list-style-type: none"> Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej Wymiana sieci CO, WOD-KAN oraz podłóg Zagospodarowanie placu szkoły 														→	Gmina	1 300 000	Gmina, Kuratorium Oświaty, MENiS

ZADANIE	CZAS REALIZACJI													JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU	ŹRÓDŁO BUDŻETU	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12				13
Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Parczewie				→											Gmina	1260 000	Gmina, Kuratorium Oświaty, Totalizator Sportowy
Budowa krytej pływalni w Parczewie													→		Gmina	2 000 000	Gmina, środki UE
Utworzenie terenów rekreacyjnych i placów zabaw,														→	Gmina	100 000	Gmina, wspólnoty mieszkaniowe, środki UE
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY):	<ul style="list-style-type: none"> poprawa warunków lokalowych wzrost standardu pracy uczniów i kadry nauczycielskiej poprawa jakości edukacji i wychowania wzrost bezpieczeństwa wzrost atrakcyjności szkół niższe koszty eksploatacji i utrzymania placówek możliwość wykorzystania szkół do potrzeb szkoleniowych innych instytucji 																
BUDOWA I REMONTY MIESZKAŃ KOMUNALNYCH														→	Gmina	2000 000	Gmina
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY)	<ul style="list-style-type: none"> zabezpieczenie potrzeb społecznych mieszkańców stworzenie dodatkowych miejsc pracy 																
REWITALIZACJA ZABUDOWY PARCZEWA														→	Gmina	2000 000	Gmina. Środki strukturalne
WSKAŹNIKI (OCZEKIWANE REZULTATY)	<ul style="list-style-type: none"> poprawa atrakcyjności turystycznej miasta promocja gminy nowe miejsca pracy 																
RENOWACJA PODSTAWOWYCH URZĄDZEŃ MELIORACYJNYCH														→	Powiat	-	Powiat, mieszkańcy, środki strukturalne

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW

UM	Urząd Marszałkowski
UW	Urząd Wojewódzki
G	Gmina
SP	Starostwo Powiatowe
RM	Rada Miejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ZDZ	Zakład Doskonalenia Zawodowego
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
ZDR	Zakład Doradztwa Rolniczego

LEGENDA

Zadania główne

Zadania zrealizowane

Wskaźniki (oczekiwane rezultaty)

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew

Realizacja „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” będzie monitorowana poprzez mierzenie wskaźników realizacji poszczególnych zadań/projektów. Wskaźniki te zostały określone na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania na potencjał społeczno-gospodarczy gminy.

Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Wskaźniki oddziaływania (mierzony w ciągu 2 lat po zakończeniu Projektu)
Inwestycje związane z wykonaniem/zmodernizowaniem dróg gminnych		
<ul style="list-style-type: none"> • Długość dróg gminnych zmodernizowanych/wybudowanych • Liczba projektów zrealizowanych w zakresie inwestycji drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu stanu technicznego dróg gminnych • Zmniejszenie emisji spalin do powietrza • Wzrost dostępności do lepszych jakościowo dróg • Oszczędność kosztów przejazdu • Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury towarzyszącej (usługi) • Rozwój turystyki sezonowej w gminie • Poziom zaspokojenia potrzeb bieżących mieszkańców • Wzrost atrakcyjności terenów • Stworzenie nowych miejsc pracy
Inwestycje związane z wykonaniem/zmodernizowaniem sieci wodociągowej		
<ul style="list-style-type: none"> • Długość wykonanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu zwodociągowania gminy • Wzrost ilości gospodarstw objętych systemem sieci wodociągowej • Zwiększenie dostępu do lepszej jakości wody pitnej i wody przeznaczonej do celów gospodarczych 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury towarzyszącej (usługi) • Wpływ inwestycji na poziom rozwoju turystyki sezonowej w gminie • Poziom zaspokojenia potrzeb bieżących mieszkańców • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców • Poprawa stanu środowiska naturalnego
Inwestycje związane z wykonaniem/zmodernizowaniem sieci kanalizacyjnej		
<ul style="list-style-type: none"> • Długość wykonanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej • Liczba zrealizowanych projektów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu skanalizowania gminy • Wzrost ilości gospodarstw objętych systemem sieci kanalizacyjnej • Zmniejszenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu środowiska naturalnego • Rozwój infrastruktury towarzyszącej (usługi) • Wpływ inwestycji na poziom rozwoju turystyki sezonowej w gminie • Poziom zaspokojenia potrzeb bieżących mieszkańców
Modernizacja i remonty podstawowej infrastruktury społecznej (szkoły podstawowe, gimnazjum, sale gimnastyczne)		
<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia budynków zmodernizowanych/wybudowanych • ilość projektów wykonanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost poziomu stanu technicznego obiektów • ilość osób korzystających z obiektów • poprawa estetyki budynków • zwiększenie funkcjonalności • obniżenie kosztów eksploatacji • usunięcie zagrożeń dla 	<ul style="list-style-type: none"> • poziom zaspokojenia potrzeb bieżących mieszkańców • poprawa komfortu nauczania i warunków pracy • wzrost liczby nowych miejsc pracy

	zdrowia i bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli	
Rewitalizacja miasta		
<ul style="list-style-type: none"> ilość nowej/zmodernizowanej infrastruktury na terenie miasta 	<ul style="list-style-type: none"> powierzchnia dostępnych obiektów do wykorzystania powierzchnia terenów dostępnych po rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> liczba nowych i utrzymanych miejsc pracy po rewitalizacji poziom rozwoju usług i małych i średnich firm na rewitalizowanym obszarze
Infrastruktura turystyczna		
<ul style="list-style-type: none"> liczba obiektów przystosowanych do rozwoju turystyki ilość zrealizowanych projektów 	<ul style="list-style-type: none"> liczba terenów wydzielonych pod rozwój turystyki liczba obiektów przystosowanych do rozwoju turystyki poziom napływu ludności spoza terenu gminy (turystyka sezonowa) 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost atrakcyjności turystycznej gminy rozwój usług towarzyszących wzrost nowych miejsc pracy rozwój turystyki sezonowej wzrost zainteresowania walorami przyrodniczymi gminy wśród turystów

7. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I PUBLIC RELATIONS PLANU

System monitorowania programu rozwoju lokalnego gminy Parczew

Istotnym elementem wdrażania „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” jest stworzenie efektywnego sposobu kontroli i monitorowania poszczególnych elementów programu. W tym celu podjęto decyzję o przyjęciu Planu Uchwałą Rady Miejskiej oraz realizacji przyjętych zadań zgodnie z zatwierdzonym dokumentem.

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego będzie odnosił się do:

- Bieżącej aktualizacji części diagnostycznej zgodnie z trendami rynku lokalnego,
- Dostarczania informacji o stopniu realizacji poszczególnych zadań/projektów programu
- Okresowej weryfikacji programu przy współdziałaniu różnych partnerów społecznych.

Zakres zadań związanych z weryfikacją i monitoringiem Planu został przypisany do Referatu Inwestycji, Planowania przestrzennego i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Parczewie

„Plan Rozwoju Gminy Parczew” został opracowany w taki sposób, aby monitoring poszczególnych faz jego realizacji był stosunkowo prosty. Harmonogram Planu uwzględniający etapy poszczególnych zadań oraz szacunkowe nakłady inwestycyjne pozwala na weryfikowanie, w jakim zakresie program jest realizowany oraz jakie są ewentualne odstępstwa w fazie realizacji. Osobami odpowiedzialnymi za weryfikację i monitoring Planu będą:

- Burmistrz Parczewa;
- Skarbnik Gminy Parczew;
- Kierownik Referatu Inwestycji, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi gminy Parczew

Prezentowany „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” oparty jest na przekonaniu, że komunikowanie społeczne jest skuteczne tylko pod warunkiem, że ma ono charakter procesu dwustronnego. Współpraca i komunikowanie społeczne może stać się skutecznym instrumentem pozwalającym na uzyskanie większego zaangażowania obywateli w sprawy lokalne.

Realizowana na zasadach partnerstwa współpraca władz lokalnych, sektora prywatnego i organizacji pozarządowych jest efektywnym sposobem wdrażania inicjatyw wynikających ze społecznej aktywności mieszkańców. Dlatego też założeniem „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” jest uwzględnienie potrzeb poszczególnych partnerów społecznych gminy oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć na zasadzie równoprawnego partnerstwa. Podstawowym kryterium decydującym o podjęciu współpracy z partnerami sektora prywatnego i pozarządowego jest podejmowanie działań na rzecz gminy i jej mieszkańców. Współpraca ta ma charakter długofalowy oraz jest elementem „Planu Rozwoju Gminy Parczew”. Dążyć należy do objęcia współpracą możliwie najszerszych obszarów lokalnej aktywności społecznej. W szczególności współpraca ta dotyczy:

- pomocy społecznej
- ochrony zdrowia
- oświaty i edukacji
- kultury i sztuki
- ekologii i ochrony środowiska
- sportu i turystyki
- promocji i rozwoju gminy.

Intencją władz lokalnych Gminy Parczew jest inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i pozarządowym. Formy współdziałania obejmują działania związane m.in. z:

- Prowadzeniem działalności promocyjno-informacyjnej dotyczącej wspólnych przedsięwzięć na terenie gminy;
- Tworzeniem wspólnych zespołów konsultacyjnych;
- Pomocą w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych;
- Realizacją wspólnych projektów ze środków zewnętrznych.

Opracowanie i wdrażanie „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” jest zasadniczym elementem współpracy wyżej wymienionych sektorów. Założeniem samorządu lokalnego gminy Parczew jest rozwijanie tej współpracy w celu zaspakajania potrzeb społeczności lokalnej.

Public Relations Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew

Działania Public Relations w gminie to świadome, trwałe i zaplanowane działania, mające na celu tworzenie, utrwalanie oraz rozwijanie wzajemnego zaufania pomiędzy władzą lokalną a społecznością. Public Relations to jednoczesne oddziaływanie na przedstawicieli otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego gminy. Stosowanie Public Relations wymaga kształtowania spójnego i pozytywnego wizerunku gminy.

Public Relations wspomaga budowanie zaufania między różnymi partnerami społecznymi uczestniczącymi w procesie planowania i wdrażania programów rozwoju lokalnego. Wyznaczone cele łatwiej osiąga się przy społecznej akceptacji i przekonaniu do podejmowanych działań.

Wdrożenie „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” wymaga współdziałania różnych partnerów społecznych, zarówno w procesie planowania, jak i w fazie realizacji przyjętych założeń. Dlatego też, proces opracowywania Planu przeprowadzony jest z udziałem liderów społeczności lokalnej, którzy są współautorami wypracowanych założeń do „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew”.

Kampania Public Relation programu będzie obejmowała następujące akcje promocyjne:

- Zamieszczenie „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” na stronie internetowej Urzędu Miejskiego;
- Poinformowanie prasy lokalnej o opracowaniu i wdrażaniu „Planu”;
- Wywieszenie informacji o przystąpieniu do wdrażania „Planu” na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego;
- Informowanie mieszkańców o etapach wdrażania „Planu” na posiedzeniach Rad Sołeckich i Rady Miejskiej.

Efektami działań, które zostaną podjęte przez Gminę Parczew w zakresie Public Relations „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Parczew” są:

- Lepsze i skuteczniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie usług publicznych;
- Zapewnienie mieszkańcom wpływu na losy gminy i kierunek jej rozwoju;
- Budowanie wzajemnego zaufania pomiędzy władzami samorządowymi a społeczeństwem;
- Uzyskanie poparcia dla działań i inwestycji władz lokalnych podejmowanych dla dobra wspólnego;
- Zwiększenie zaangażowania mieszkańców gminy w realizację wspólnych przedsięwzięć.